

Univerzita Palackého v Olomouci
Pedagogická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Olomouc 2022

Barbora Večeřová

Univerzita Palackého v Olomouci

Pedagogická fakulta

Bakalářská práce

Hodnocení motivátorů u žáků učebních oborů

Barbora Večeřová

Katedra informační a technické výchovy

Vedoucí práce: JUDr. Zdenka Nováková, Ph.D.

Olomouc 2022

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně. Literatura a další zdroje z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedené v seznamu použité literatury.

V Olomouci, dne .....

.....

podpis

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou chci poděkovat JUDr. Zdence Novákové, PhD., za její rady a připomínky při zpracování mé bakalářské práce. Velký dík mé rodině za jejich podporu při studiu a všem co mi byli nápomocni.

ANOTACE

Bakalářská práce na téma „*Hodnocení motivátorů u žáků učebních oborů*“ se zaměřuje na problematiku malého zájmu žáků o učební obory. Teoretická část se zaměřuje na pojmy, které souvisejí s tématem a jsou zde teorie motivace a její představitelé. Propagace a spolupráce škol a firem u učebních oborů. V praktické části se zaměřuji na faktory, kterými jsou žáci ovlivněni při svém výběru dalšího studia formou dotazníkového šetření.

KLÍČOVÁ SLOVA

Motivace, učební obory, řemeslo, střední škola, spolupráce škol a firem, SWOT analýza

ANNOTATION

The bachelor's thesis, *Evaluation of motivators in pupils of study fields* "focuses on the issue of low interest of pupils in study fields. The theoretical part focuses on concepts that are related to the topic and there are theories of motivation and its representatives. Promotion and cooperation of schools and companies in the fields of study. In the practical part we focus on the factors by which students are influenced in their choice of further study in the form of a questionnaire survey.

KEYWORDS

Motivation, fields of study, craft, high school, cooperation of schools and companies, SWOT analysis

Obsah

VEDOUCÍ PRÁCE: JUDR. ZDENKA NOVÁKOVÁ, PH.D.	2
ÚVOD	7
I. TEORETICKÁ ČÁST	9
1. MOTIVACE	10
1.1. NEJZNÁMĚJŠÍ TEORIE MOTIVACE	11
1.2. ANALÝZA UČEBNÍCH OBORŮ	15
1.3. ČLENĚNÍ DLE KRAJŮ	17
1.4. SWOT ANALÝZA	18
1.5. SPOLUPRÁCE ŠKOL A FIREM	19
1.6. PROPAGACE UČEBNÍCH OBORŮ A ŘEMESEL	23
1.7. VÝBĚR POVOLÁNÍ A JEJICH KRITÉRIA	25
II. PRAKTICKÁ ČÁST	26
2. VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ	27
2.1. METODIKA A RESPONDENTI	27
2.3. VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU	41
2.4. NÁVRHY NA ZKVALITNĚNÍ SPOLUPRÁCE	42
ZÁVĚR	43
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	44
ELEKTRONICKÉ ZDROJE	45
SEZNAM OBRÁZKŮ	46
SEZNAM GRAFŮ	47
SEZNAM TABULEK	48
SEZNAM PŘÍLOH	49

ÚVOD

„Motivace je jako láska a štěstí. Je to vedlejší produkt. Pokud se do něčeho pustíte, motivace k tomu, abyste vytrvali, přijde sama a objeví se, když ji budete nejméně čekat.“

John Bruner

Má bakalářská práce se zabývá tématem Hodnocení motivátorů u žáků učebních oborů a zaměřuje se především na uplatnění žáků v učebních oborech, které pro dnešní mládež nejsou lukrativní a zajímavé.

Školy by toho měly docílit propagací konkrétních oborů již na základních školách, aby se s nimi mohli žáci seznámit dříve, než se budou rozhodovat, na jakou školu po ukončení 9. ročníku nastoupí. Lze toho docílit také motivací žáků prostřednictvím zájmových kroužků, které by byly vytvořeny na základě učebních oborů.

Další možnou metodou je se spojit s různými firmami, které by formou exkurze žáky základních škol seznamovaly s řemesly a ukazovaly jim, jak se, co vyrábí. Bylo by to pro žáky přínosem, že by viděli např. výrobu dřevěného stolu a byli by seznámeni s jeho postupem, mohlo by je to zaujmout a třeba by si tento obor vybrali jako svoje povolání.

Jako vyučenou řeznici – uzenářku mi nezbývá než konstatovat, že tento obor upadá z důvodu nedostatečné propagace, která by přilákala potenciální uchazeče o tento typ studia. Týká se to všech řemesel a jedná se o negativní vjem, jelikož tyto obory jsou přínosné a každý se v nich může rozvíjet dle svých schopností a dovedností.

Cílem bakalářské práce je dostatečná informovanost žáků na ZŠ o učebních oborech. Jejich seznámení o uplatnění na trhu práce i možnost rozvoje v daném oboru. K tomuto účelu bude využito kvantitativní dotazníkové metody.

Teoretická část charakterizuje především faktory, které ovlivňují motivaci uchazečů o dané typy studijních oborů.

V současné době je velkým problémem onemocnění COVID-19, který omezuje nejen žáky, ale celou společnost. Přistoupit se muselo k vzdělávání pomocí online výuky a stejnou formou byly propagovány i učňovské obory, což bohužel žáky základních škol příliš nezaujalo. Chyběl osobní kontakt při návštěvách řemeslných trhů a dalších akcích, kde se mohou žáci inspirovat a blíže seznámit s konkrétními obory, což hraje velkou roli při výběru budoucího povolání. Výše zmíněná úskalí se s největší pravděpodobností budou odrážet i v odpovědích dotazníkového šetření, které je součástí bakalářské práce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. MOTIVACE

Podle J. Lokša a I. Lokšové je chování jedince podněcováno a řízeno souhrnem hybných činitelů. Stejně tak je ovlivněno i prožívání vztahů k okolnímu světu a k sobě samému. (Lokša J., Lokšová I., 1999, s. 11)

Jinými slovy lze motivaci chápat jako nástroj ke zvýšení výkonu a snazšímu řešení problémů, ale také jako zásah do osobnosti žáka.

„Je proces iniciovaný výchozím motivačním stavem, v jehož obsahu se odráží nějaký deficit ve fyzickém či sociálním bytí jedince, a směřující k odstranění tohoto deficitu, které je prožíváno jako určitý druh uspokojení.“ (M.Nakonečný, 1996, s.27)

Motivace může být také pohnutkou, která nás žene k cíli, který jsme si sami vytyčili. Díky motivaci se můžeme snáze nadchnout a posunout kupředu. Motivace je tedy přání, které nás stále doprovází cestou k dosažení vysněných výsledků, které nás čekají na jejím konci. Je to chtíč, který nás vede dopředu za něčím lepším a efektivnějším. Motivace je vnitřním zdrojem, který je u každého jedince odlišný.

Celkově lze říci, že motivace je zcela zásadní pro úspěch žáků ve škole. Musí při ní ale dojít k přizpůsobení se věku žáka a také k vymezení toho, čeho se chce pomocí motivace docílit. Je to z toho důvodu, že s věkem se mění osobnost žáka i jeho motivační činitelé. Pokud je žák správně motivován, může dojít k jeho zájmu o určitý předmět. V opačném případě se dostaví nezájem o výuku.

Motivace vnitřní – vychází z popudu a vlastního chtění, žák sám chce, učí se. Věnuje se tomu, na čem mu samotném záleží, dělá to z vlastní vůle a své píce a nikdo ho k tomu nemusí nutit. Tato motivace má největší účinek na žáka samotného a má dlouhodobé trvání. Vnitřní zájem je tím nejlepším hnacím motorem.

Motivace vnější – žák je ovlivněn vnějším prostředím. Je ovlivněn okolním prostředím (rodiči, učitelé, spolužáci, kamarádi...). Tato motivace má krátkodobý cíl a brzy odezní.

HLAVNÍ PŘEDSTAVITELÉ

Je mnoho psychologů, vědců, lékařů, kteří se zabývali motivací a potřebami, které rozdělily podle činitelů, faktorů, kterými jsou ovlivněny.

Patří sem:

- Abraham Harold Maslow
- William McDougall
- Edward Chase Tolman
- Gordon W. Allport
- Henry A. Murray
- David C. McClelland a mnoho jiných.

1.1. Nejznámější teorie motivace

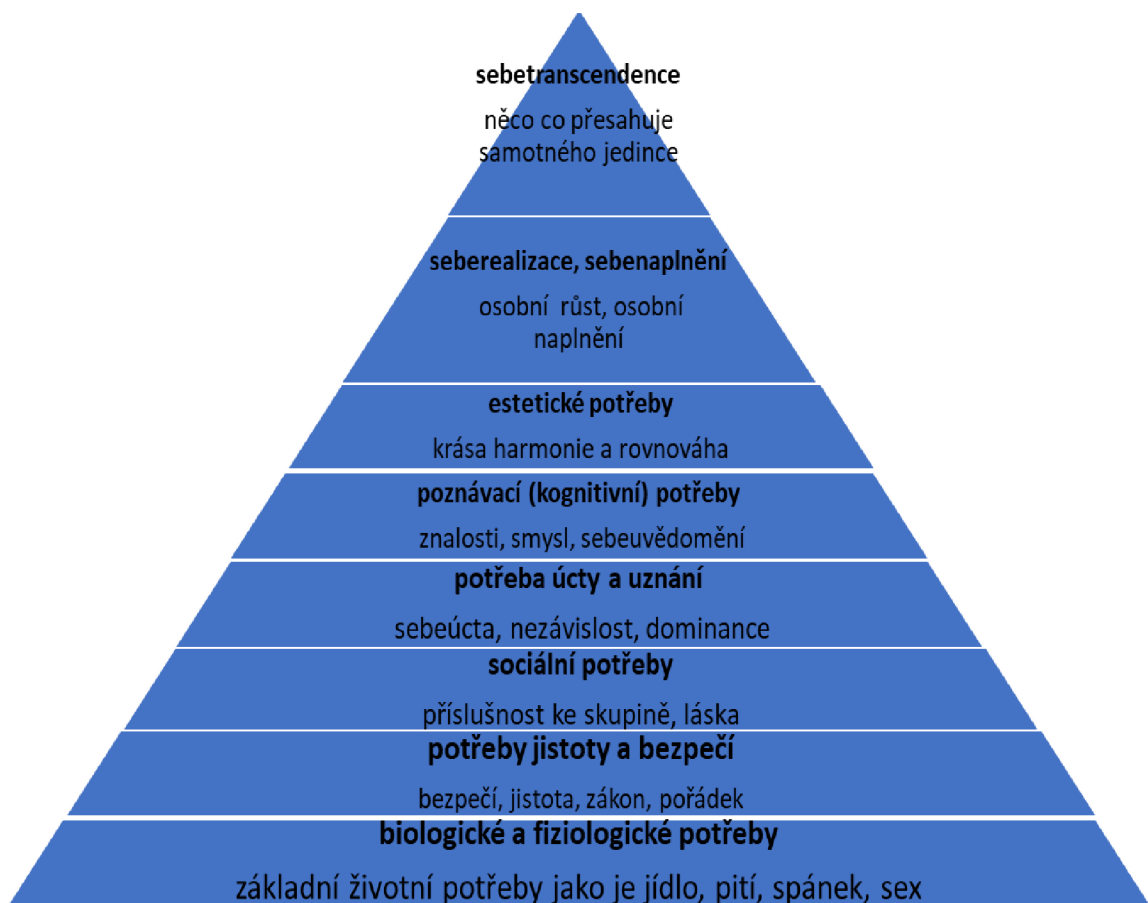
Maslowova hierarchie potřeb

Nejznámější teorií motivace je bezesporu Maslowova hierarchie potřeb od amerického psychologa Abrahama Harolda Maslowa, který definoval 5 základních potřeb. Zastával názor, že lidskou motivací nejsou peníze, ale lidské potřeby, které uspořádal do pěti stupňů od nejnižších potřeb až po seberealizaci. Po naplnění základních potřeb člověk usiluje o uspokojení potřeb výše v pyramidě.

Obrázek 1: Maslowova pyramida potřeb pětiúrovňová, zdroj: vlastní tvorba

Později byla rozšířena o další 3 úrovně:

Obrázek 2: Maslowova pyramida potřeb osmiúrovňová, zdroj: vlastní tvorba

Jednotlivé stupně Maslowovy pyramidy:

Biologické a fyziologické potřeby – zajištění základních potřeb a optimálních životních podmínek

- Potřeby jistoty a bezpečí – ochrana, spolehlivost a bezpečí
- Sociální potřeby – mateřství, partnerství, přátelství
- Potřeba úcty a uznání – vyniknout ve společnosti, dosáhnout úspěchu
- Poznávací potřeby – získávání znalostí
- Estetické potřeby – harmonie, příjemné prostředí, rovnováha
- Seberealizace, sebenaplnění – osobní i kariérní růst
- Sebetranscendence – originalita, duchovno

McClellandova teorie

Podle této teorie je motivace založena na pozitivních a negativních emocích a motivech. Z McClellandova učení také vyplývá, že je motivace ovlivněna tzn. motivační asociací, která je tvořena předchozím spojením konkrétního podnětu a afektivního vztahu.

V souladu k učení řekl:

... učení vyplývá ze spojení, ale je zvláště ovlivněno přítomností motivační asociace, založené na předchozím spojení klíčového podnětu a afektivních vztahů.“
(McClelland in Madsen, 1972, s. 243).

Allportova teorie

Americký psycholog, který stojí za *hypotézou funkční autonomie*, ovlivnil psychologii motivace (studoval lidské rysy). Rozdělil aspekty lidského chování na adaptivní, expresivní, které jsou určitými aspekty chování. Jsou ovlivněny charakterem, povahou, rysy daného člověka.

Teorii rozdělil do tří skupin:

- Kardinální dispozice – Vyvíjí se, jsou výrazné? Ovlivňují nás.
- Centrální dispozice – Jsou to rysy, které nás charakterizují.
- Druhotná dispozice – Tento rys charakteristiky se ukáže jen za určité situace.

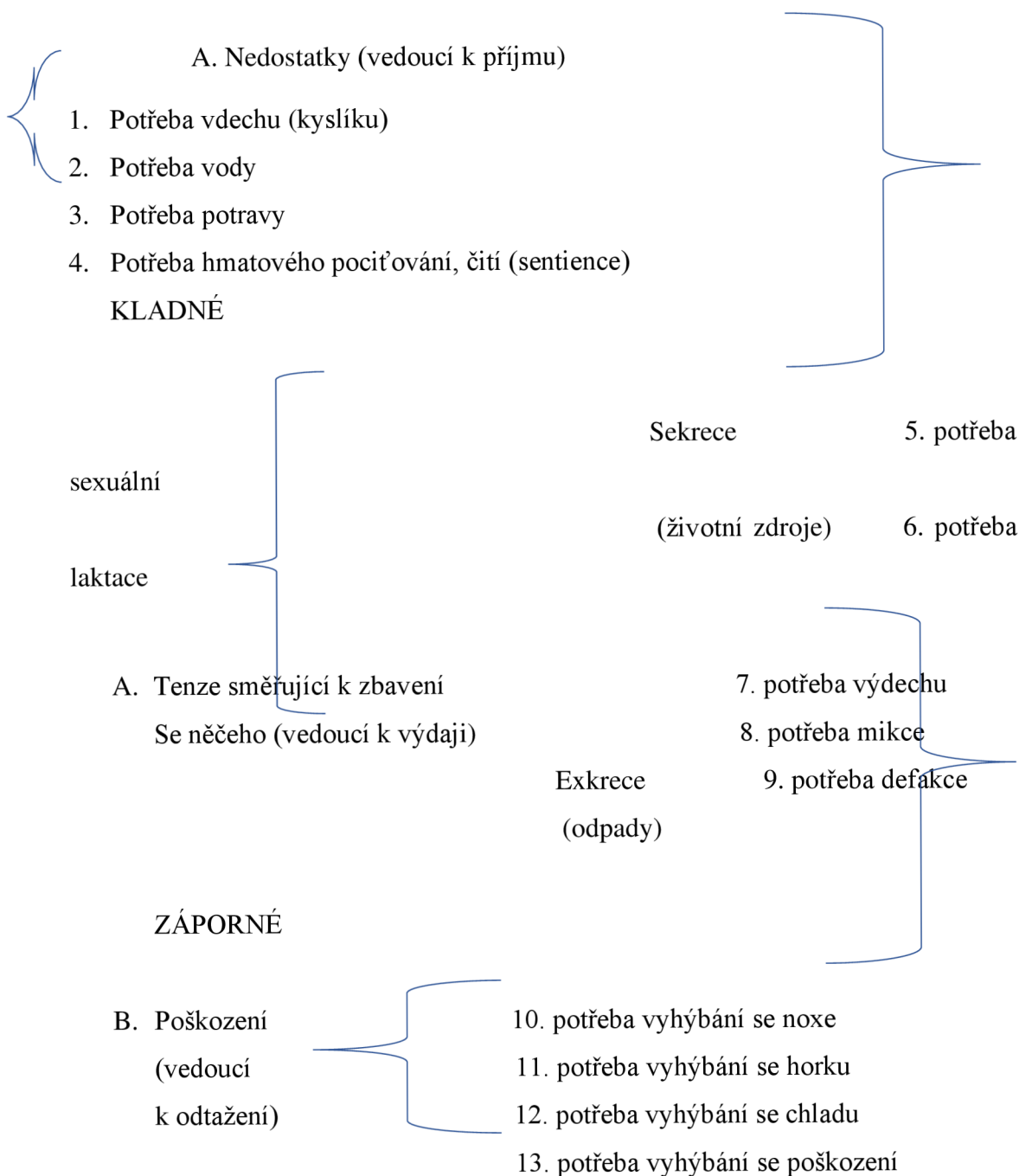
Murrayho teorie

Byl americký psycholog, biochemik, chirurg. Podle něj je rozdíl mezi potřebou, která vychází z mozku a chtěním, které je neutrální povahy

Rozdělil potřeby do dvou skupin:

➤ **Primární** (viscerogenní)

Obrázek č.3: Primární skupina

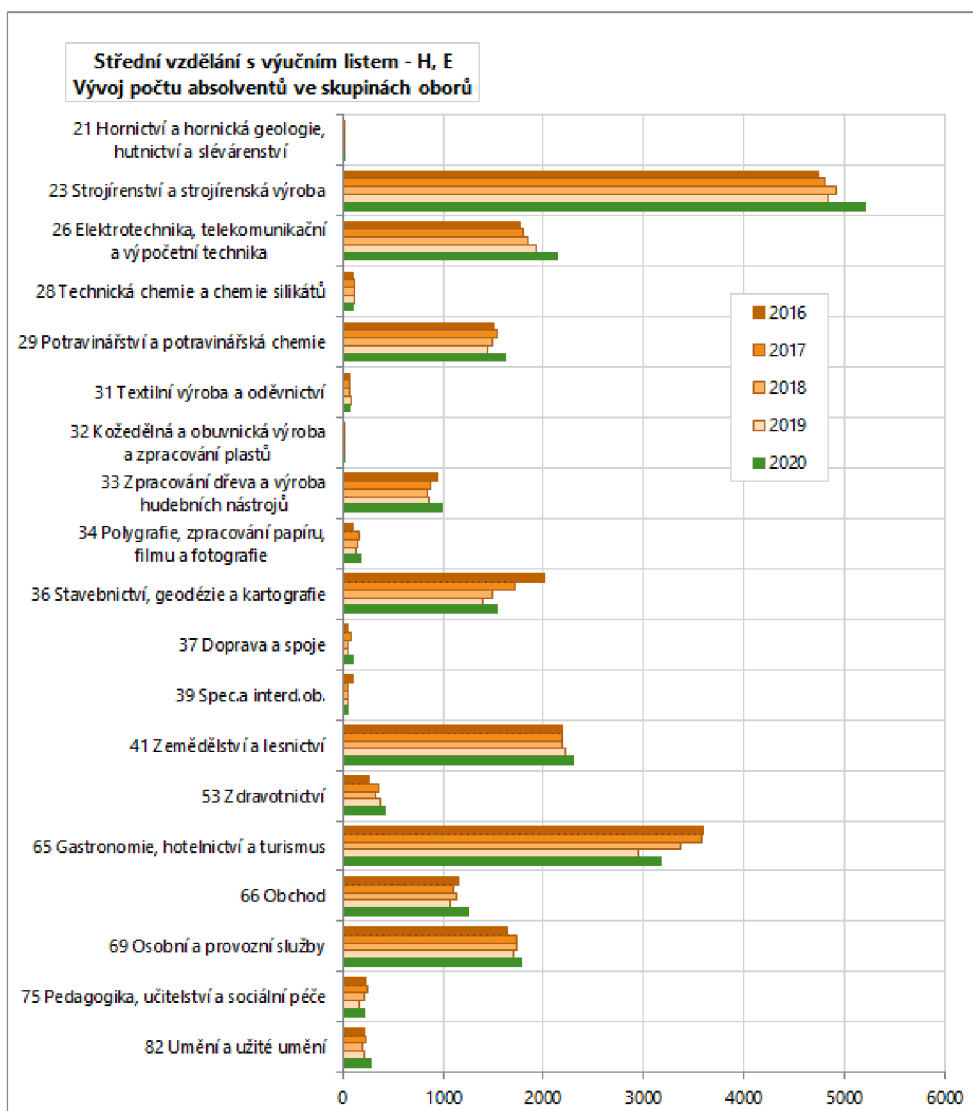

Obrázek 3: Primární potřeba, zdroj: MADSEN, K. B. Moderní teorie motivace. Praha: Academia, 1979. ISBN 21-090-72.

➤ **Sekundární (psychogenní)** – potřeba o někoho pečovat, potřeba dosažení výkonu, potřeba porozumět, vychází z naší určité potřeby.

1.2. ANALÝZA UČEBNÍCH OBORŮ

Za poslední rok byly tyto obory hodně ovlivněny situací kolem COVIDU, který měl vliv na propagaci těchto učebních oborů. Ale také vzniklou situací v roce 2020 vzrostl o některé obory vyšší zájem, jejich trvalost na trhu práce byla pro některé absolventy učebních oborů důležitým faktorem při jejich rozhodování.

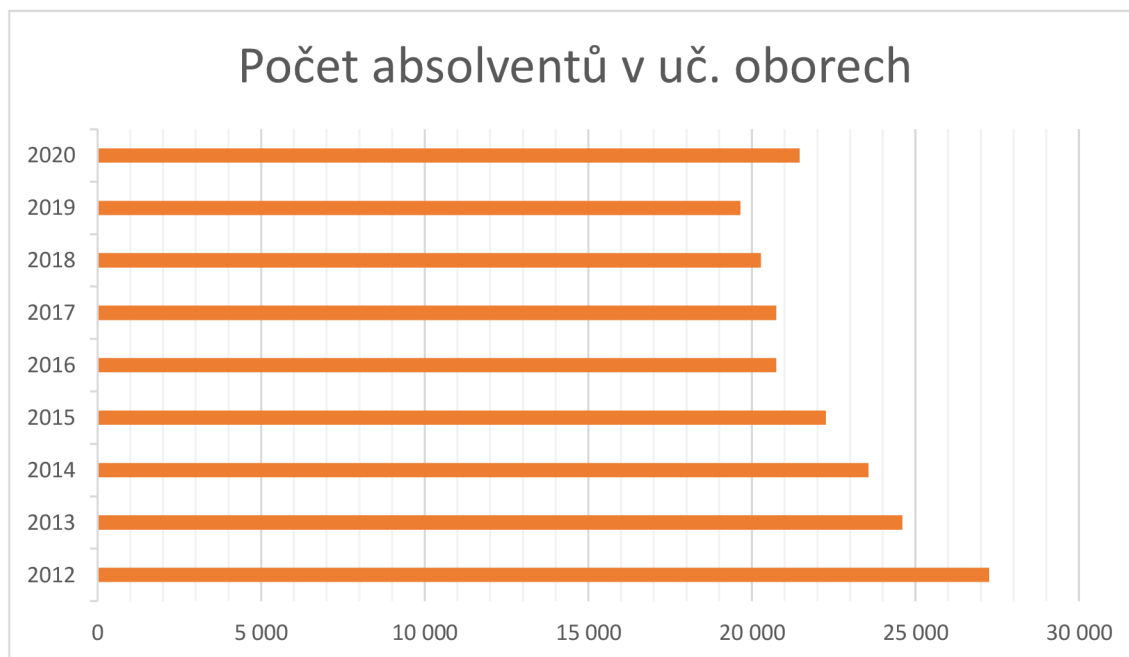

Graf 1: Střední vzdělání,

zdroj: <https://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/5-1-08>

Počet učebních oborů jejich pokles a růst

Během osmi let klesl počet absolventů učebních oborů o skoro 6000. Nejvíce jsou zde zastoupeny obory chemické, potravinářské, stavebnictví a strojírenské. Nejvíce upadají fyzicky náročné obory jako je hutnictví, hornictví, technická chemie, slévárenství, které přišly o skoro 70 % absolventů během 13 let.

Graf 2: Počet absolventů v učebních oborech, zdroj: vlastní tvorba

V roce 2012 byl počet absolventů v učebních oborech 27 243, ale o sedm let později v roce 2019 to kleslo na 19 643 absolventů. Rozdíl skoro o 8 000 absolventů, který se stále nepodařilo během let doplnit o tyto chybějící absolventy.

V roce 2021 se počet absolventů lehce zvýšil kvůli COVIDOVÉ situaci, někteří žáci zjistili, že v některých učebních oborech mají jistotu stálosti práce i při nepříznivých vnějších okolnostech. (COVID, nezaměstnanost)

I při nárůstu absolventů je stále tento počet malý oproti minulým rokům, kdy o tyto obory nebyl zájem.

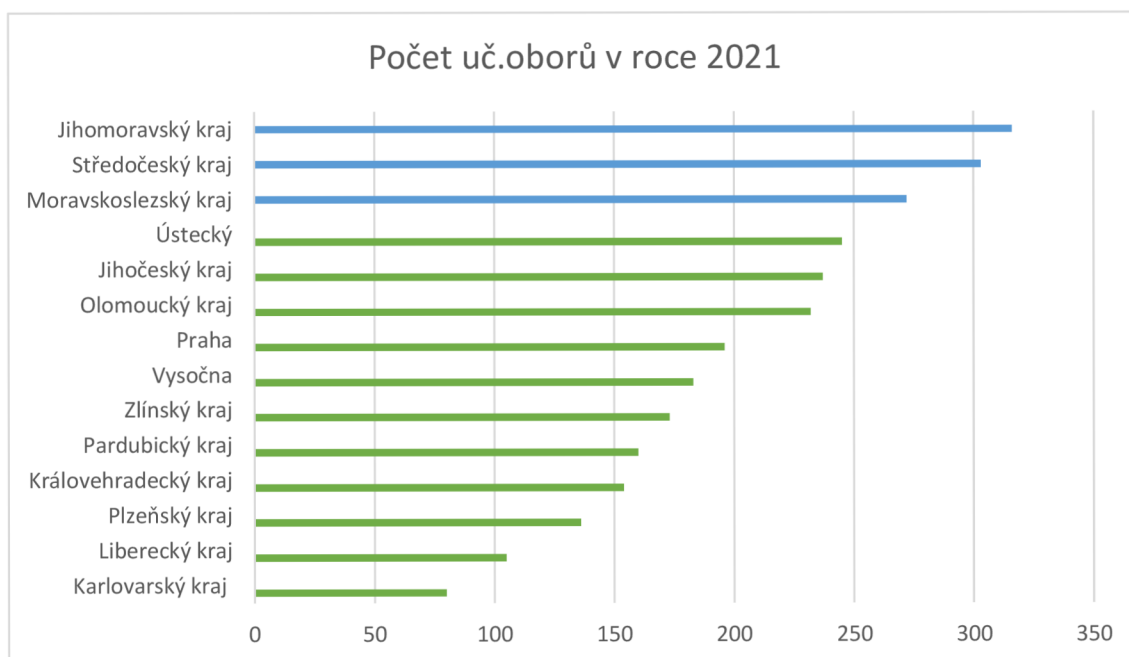
Zvýšil se počet absolventů v potravinářství, strojírenství v provozních službách, ale i v lesnictví. Žáci byli informováni, že tyto obory musejí fungovat při jakékoliv

nepřízní okolností. V potravinářství je to hlavně logistika, která zajišťuje zásobování bez jakéhokoliv omezení.

1.3. ČLENĚNÍ DLE KRAJŮ

U krajů je počet absolventů ovlivněn velikostí kraje, zaměřením škol i to, jestli mají v rámci studia ubytování i pro ty, co se rozhodnou pro studium určitého oboru, který není v blízkosti jejich bydliště. Internát je faktorem, který je při jejich rozhodování také ovlivní.

Graf 3: Počet učebních oborů v roce 2021, zdroj: vlastní tvorba

V Jihomoravském kraji, který má největší zastoupení učebních oborů celkem 316 a nejmenší zastoupení Karlovarský kraj, kde je počet učebních oborů pouhých 80.

1.4. SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je prostředek, se kterým zjišťujeme slabé a silné stránky uvnitř škol (vnitřní – interní prostředí), příležitosti a hrozby škol středních (vnější – externí prostředí) navazující na školy základní. SWOT analýza je jednoduchá a nezabere moc času.

S – Strengths (silné stránky)	W – Weaknesses (slabé stránky)
➤ kvalifikovaní učitelé ➤ jistota pracovních míst ➤ finanční ohodnocení ➤ stabilita	➤ neatraktivnost ➤ malé propagace na ZŠ ➤ málo mistrů OV ➤ vliv rodičů
O – Opportunities (příležitosti)	T – Threats (hrozby)
➤ ke spolupráci se ZŠ ➤ k propagaci řemesel ➤ spolupráce s firmami ➤ zkvalitnění vzdělávacích programů	➤ nezájem žáků ➤ zánik některých profesí ➤ nedostatečná informovanost ➤ nedostatek informací na ZŠ

Tabulka 1: SWOT analýza učebních oborů, zdroj: vlastní tvorba

Ze SWOT analýzy nám vyplývá, na které věci se zaměřit a v čem se zlepšit při propagaci učebních oborů a jak více zaujmout žáky pro studiu těchto oborů. Je dobré se k této analýze po nějaké době vrátit a zjistit, jestli jsme se zlepšili ve věcech, které pro nás byli slabými stránkami a hrozbou.

1.5. SPOLUPRÁCE ŠKOL A FIREM

Spolupráce je důležitou součástí z hlediska odborného výcviku a praxe. Pokud jsou žáci zaškolováni v běžném provozu, je to pro ně lepší zkušenost než v obvyklém prostoru školy, kde vykonávají praxi. Žáci jsou zde zaškolováni nejen svými mistry odborného výcviku, ale také zaměstnanci, kteří mají v daném oboru dlouholetou praxi. Předávají tak žákům nejen své zkušenosti, ale i své poznatky a jsou jim nápomocni při jejich zaučování. Je to i velkou výhodou pro firmy, kde žáci praxi vykonávají.

Pokud je žák šikovný, je mu nabídnuta spolupráce i po jeho vyučení. Tak si firmy vychovávají své nové zaměstnance. Velkou výhodou pro firmu je, že už si daného zaměstnance nemusí zaučovat a připravovat na danou práci.

Hodně žáků s vidinou nabídky práce po dokončení studia se o to více snaží. Pro hodně žáků je to velká motivace a příležitost. Mají své jistoty, které jsou pro hodně z nich prioritou. Důležitou součástí této spolupráce je, že se nám „rodí“ kvalitní řemeslníci, kteří své práci rozumí a umí ji.

Spolupráce firem dle krajů:

Ze 14 krajů spolupracují se školami pouze 4 kraje, což je velmi málo.

Liberty Ostrava a.s., Ostrava – Střední škola elektrotechnická, Ostrava, Na jízdárně 30, příspěvková organizace, Ostrava, obor 26-51-H Elektrikář, sektor hospodářství Energetika.

VÍTKOVICE STEEL, a.s., Moravská Ostrava a Přívoz – Vítkovická střední průmyslová škola, Ostrava-Jih, obor 23-44-L/01 Mechanik strojů a zařízení, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

Brose CZ spol. s r.o., Moravská Ostrava a Přívoz – Gymnázium a Střední průmyslová škola elektrotechniky a informatiky, Frenštát pod Radhoštěm, obor 26-51-H Elektrikář, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

CarTec Ostrava s.r.o., Ostrava. - Střední škola technická a dopravní, Ostrava-Vítkovice, obor 39-41-L/01 Autotronik, sektor hospodářství Elektromobilita.

Tieto Czech, s.r.o., Ostrava – Střední průmyslová škola, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Frýdek-Místek, obor 18-20-

M/01 Informační technologie, sektor hospodářství Informační a komunikační technologie.

TATRA TRUCKS a.s., Kopřivnice – Vyšší odborná škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Kopřivnice, obor 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel, sektor hospodářství Elektromobilita.

Ferrit s.r.o., Frýdlant nad Ostravicí – Střední odborná škola, Frýdek-Místek, obor 23-45-L/01 Mechanik seřizovač, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

Knappe s.r.o., Opava-Předměstí – Střední škola hotelnictví a služeb a Vyšší odborná škola, Opava, p.o., obor 29-53-H/01 Pekař, sektor hospodářství Potravinářství.

KATEK Czech Republic s.r.o., Horní Suchá – Střední škola techniky a služeb Karviná, obor 37-42-M/01 Logistické a finanční služby, sektor hospodářství Logistika.

Tabulka 2: Moravskoslezský kraj, zdroj: <https://www.mpsv.cz/spoluprace-firem-a-skol>, 19.1.2022

Albert Česká republika, s.r.o., Hypermarket Albert Děčín – Střední škola řemesel a služeb, Děčín, obor 66-51-H/01 Prodavač, sektor hospodářství Maloobchod se zaměřením na e-commerce a internetový marketing.

HAAS + SOHN Rukov, s.r.o., Jiřetín pod Jedlovou – Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a střední odborná škola, Varnsdorf, obor 23-51-H/01 Strojní mechanik, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

Solar Turbines EAME s.r.o., Praha 5 - Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, obor 23-45-L/01 Mechanik seřizovač, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

PRODECO, a.s., Předměstí, Bílina – Střední škola stavební a strojní, Teplice, obor 23-51-H/01 Strojní mechanik, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

INELSEV Group a.s., Záluží Litvínov – Střední škola EDUCHEM, Meziboří, obor 26-51-E, H Elektrikář, elektrotechnické práce, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

ČEZ, a.s. (ČEZ Distribuce a.s., Severočeské doly a.s., ČEZ Energetické produkty, s.r.o.) - Střední odborná škola energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola, Chomutov, obor 23-51-E, H Zámečnické práce a údržba, 26-41-J, LM Elektrotechnika, 26-51-E, H Elektrikář, elektrotechnické práce, sektor hospodářství Energetika.

Vršanská uhelná a.s., Most – Střední škola technická, Most, příspěvková organizace, Velebudice, obor 26-51-E, H Elektrikář, elektrotechnické práce, 26-41-H Elektrotechnika, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

SPM Security Papers, s.r.o., Štětí – Vyšší odborná škola obalové techniky s Střední školou, Štětí, obor 34-42-M/01 Obalová technika, sektor hospodářství Kreativní průmysl.

Tabulka 3: Ústecký kraj, zdroj: <https://www.mpsv.cz/spoluprace-firem-a-skol>, 19.1.2022

Brose CZ spol. s r.o., Kopřivnice a Rožnov pod Radhoštěm – Střední škola informatiky, elektrotechniky a řemesel, Rožnov pod Radhoštěm, obor 26-51-H Elektrikář, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

Continental Barum s.r.o., Otrokovice – Střední průmyslová škola polytechnická – Centrum odborné přípravy Zlín, obor 26-41-L/01 Mechanik elektrotechnik, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

Česká zbrojovka a.s., Uherský Brod – Střední škola – Centrum odborné přípravy technické Uherský brod, obor 23-69-L/01 Technik-puškař, 23-69-H/01 Puškař, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

Greiner parkaging Slušovice s.r.o., Slušovice – Střední průmyslová škola polytechnická – Centrum odborné přípravy Zlín, obor 23-45-L/01 Mechanik seřizovač, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

MESIT holding, a.s., Uherské Hradiště – MESIT střední škola, Uherské Hradiště, obor 26-41-L/01 Mechanik elektrotechnik, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

Teplárna Otrokovice a.s., Jurášek spol. s.r.o., Zlín – Střední průmyslová škola Otrokovice, obor 39-41-L/02 Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení, sektor hospodářství Stavebnictví.

ROBE lighting. s.r.o., Valašské Meziříčí – Střední škola informatiky, elektrotechniky řemesel Rožnov pod Radhoštěm, obor 26-41-L/01 Mechanik elektrotechnik, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

TVD – Technická výroba, a.s., Rokytnice – Gymnázium Jana Pivečky a Střední odborná škola Slavičín, obor 23-45-L/01 Mechanik seřizovač, 23-56-H/01 Obráběč kovů, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

Groz-Beckert Czech s.r.o., Valašské Klobouky – Gymnázium Jana Pivečky a Střední odborná škola Slavičín, obor 23-45-L/01 Mechanik seřizovač, 23-56-H/01 Obráběč kovů, sektor hospodářství Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

Tabulka 4: Zlínský kraj, zdroj: <https://www.mpsv.cz/spoluprace-firem-a-skol>, 19.1.2022

Continental Automotive Czech Republic s.r.o., Jičín – SOŠ Čelákovice s.r.o., Čelákovice říjen, 23-45-L/01 Mechanik seřizovač-mechatronik, Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

K.N.DORTY, Zvole – SOŠ a SOU Jílové u Prahy, 29-54-H/01 Cukrář, Potravinářství.

Lach-Ner, s.r.o., Neratovice – SOŠ a SOU Kralupy nad Vltavou, 28-42-L/01 Chemik operátor-farmaceutická výroba, Chemie.

PST CLC, a.s., Úžice – SOŠ Kutná Hora a SOŠ Čelákovice s.r.o., 26-41-M/01 Elektrotechnika, 66-53-H/01 operátor skladování, Logistika.

LITRA, s.r.o., Liberec – SOU Hubálov, 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel, Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

KOVOVÝROBA VALCVERK, spol. s r.o., Kotopeky, Hořovice – SOŠ a SOU Hořovice, 2352 H/01 Nástrojař, 2341M/01 Strojírenství, 2351 H/01 Strojní mechanik, 26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a přístroje, Moderní průmyslová/strojírenská výroba.

Merhautovo pekařství, s.r.o., Benátky nad Jizerou – SOŠ a SOU Horky nad Jizerou, Horky nad Jizerou, Brodce, 29-54-H/01 cukrář, Potravinářství.

U koně, Restaurace a cukrárna, Kokořín – SOŠ a SOU Horky nad Jizerou, Brodce, 29-54-H/01 cukrář, Potravinářství.

CSC Software, Praha 4 - SOŠ informatiky a spojů, SOU Kolín, 18-20-M/01 Informační technologie-počítačová grafika a multimédia, Kreativní průmysl.

Warhorse Studios s.r.o., Praha 8 - SOŠ informatiky a spojů, SOU Kolín, 18-20-M/01 Informační technologie-počítačová grafika a multimédia, Kreativní průmysl.

Tabulka 5: Středočeský kraj, zdroj: <https://www.mpsv.cz/spoluprace-firem-a-skol>, 19.1.2022

Do roku 2001 zde byl zastoupen i Olomoucký kraj, kde spolupracovali Hanácký masokombinát a.s., Olomouc – Holice ze SOU potravinářském Jeseník v oboru řezník – uzenář 29-56-H/01, tato spolupráce byla ukončena zánikem firmy. Jedná se o negativní vjem, že zde nejsou zastoupeny všechny kraje a všechny obory.

Bylo by velice dobré, kdyby se do těchto spoluprací mezi školami a firmami ať už státními nebo soukromými zapojilo více krajů, ať je nabídka pro žáky více lákavá a byla pro ně i dostupnější.

1.6. PROPAGACE UČEBNÍCH OBORŮ A ŘEMESEL

Řemesla a učební obory se hodně potýkají s nedostatkem pracovníků i studentů, což je v dnešní době ovlivněno pandemií COVID. Propagace je důležitou součástí škol, které seznamují své budoucí žáky s oborem a jeho výukou.

Učební obory jsou pro žáky neatraktivní, nezáživné, a i podceňované, a to hlavně ze strany rodičů, kteří mají velký vliv na rozhodování žáka. Propagace by se měla více zaměřit na žáky základních škol. Ukázat jim, jak jsou řemesla zajímavá, inspirativní i kreativní. Návštěvou řemeslných trhů nebo různých veletrhů, kde jsou naživo žáci seznámeni s těmito obory a udělají si vlastní názor.

Obrázek 4: Vykostění kotlety, zdroj: ceskyfarmarskytrh.cz

Propagace přes internet je v dnešní době nedílnou součástí, ale neosloví tolik žáků a tím se snižuje počet absolventů. Jsou zde hlavní informace o škole o daném zaměření a oboru, kde se bude vykonávat praxe a jak bude probíhat, ale je mnohem lepší a více motivující, když žáci vidí práci daných oborů na živo, kde se mohou i ptát a je jim vše zodpovězeno od daných odborníků v oboru. Podívat se na internet, jak se vyrábí židle je jednoduché, ale být přímo u toho a dívat se, jak tento produkt vzniká je pro žáka mnohem větším přínosem.

Propagace formou pracovních listů např. do dílen na ZŠ, kde je rozepsán každý krok u výroby určitého výrobku. Tyto pracovní listy jdou využít ve výuce pracovních činností, které zahrnují vaření a dílny. Výhodou těchto pracovních listů je i foto dokumentace postupu. Žáci jsou zde obeznámeni se základy vaření a jejich pracovní postupy a základy práce se dřevem a BOZP při práci s pomůckami a jejich zacházením.

Příklad pracovního listu do dílen (viz. Příloha 1)

Žáci se naučí pracovní postup, používání pracovních pomůcek a jsou schopni si potom sami nebo za pomoci rodiče či kamaráda vyrobit výrobky dle vlastní kreativity. Jsou seznámeni se základy, které jsou potřeba znát k výrobě daného výrobku. Od nachystání potřebných pomůcek až k celkové výrobě.

1.7. VÝBĚR POVOLÁNÍ A JEJICH KRITÉRIA

Rozhodnutí o volbě povolání je pro některé žáky stresující, jelikož si nejsou jisti, kterým směrem své budoucí studium zaměřit. Tito žáci jsou ve velké míře ovlivněni svými rodiči, kamarády, se kterými se o svém budoucím studiu baví. Někteří z nich se obrací pro radu na své učitele, nebo na výchovné poradce.

Jsou i tací, kteří ve svém dalším studiu pokračují v oboru, kterému se věnovali v rámci zájmového kroužku, který navštěvovali při ZŠ. Při rozhodování o svém budoucím povolání záleží, v jaké sociálně skupině žák vyrůstá, je tím ovlivněn. Tito žáci mají jiné podmínky při svém výběru jako jsou např. benefity školy, které jim umožní nebo i usnadní studium.

Kritéria při rozhodování:

- Dostupnost školy
- Pověst školy a její kvalita
- Vybavenost a úroveň školy
- Stipendia školy
- Možnost dalšího studia po dokončení
- Rozvoj svých schopností
- Poptávka po uplatnění na trhu práce
- Finanční ohodnocení (po ukončení studia)
- Možnost ubytování (internát)
- Zájmy a koníčky žáka

Hodně žáků se při svém výběru není schopno rozhodnout a kritéria která škola nabízí jim pomáhají při jejich rozhodování.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

2. VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

Praktická část byla zaměřena na faktory, kterými jsou žáci ovlivněni při výběru školy. Jakou formou jsou obeznámeni se školami a jejich zaměřením, i tím, jestli jsou schopni se sami rozhodnout ve svém věku, nebosi řeknou o pomoc někoho dalšího.

2.1. METODIKA A RESPONDENTI

Při šetření byl zvolen výzkum kvantitativní, při kterém nám byl nápomocen dotazník, který byl přizpůsoben praktické části. Dotazník obsahoval 20 otázek (*viz. Příloha 2*), byl vytvořen za účelem tohoto šetření a byl anonymní. Počet respondentů, kteří se tohoto výzkumu zúčastnili bylo 112. Zúčastnili se žáci 9.ročníků základních škol. Šetření probíhalo na vybraných školách v únoru roku 2022.

ŽÁCI VYBRANÍ PRO VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

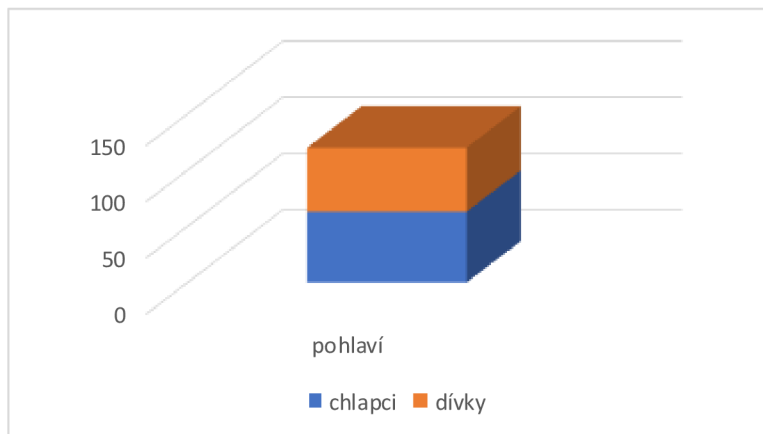
Žáci, kteří se zúčastnili výzkumného šetření byli:

- Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Nedvědova 17, příspěvková organizace
- Základní škola Olomouc, Stupkova 16, příspěvková organizace

2.2. VÝSLEDKY ŠETŘENÍ U ŽÁKŮ 9.ROČNÍKŮ

Otázka č.1: Jsi dívka/chlapec (112 respondentů)

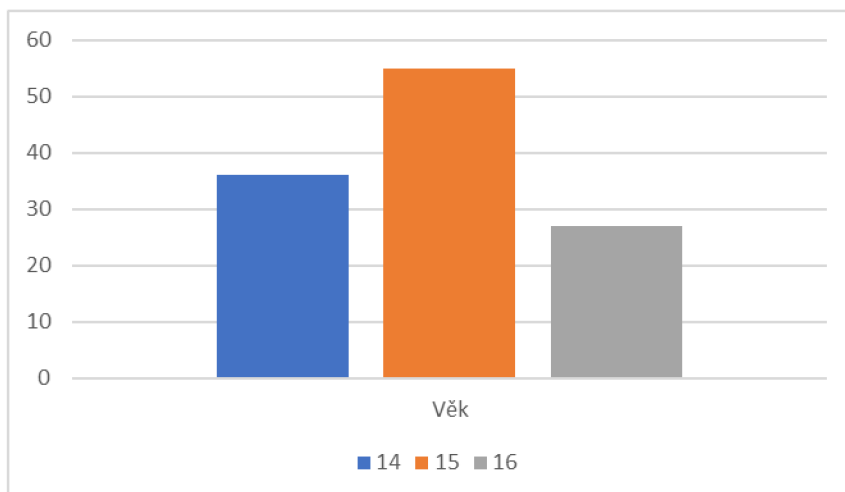
Zde byli zastoupeni ve větším počtu chlapci, kterých bylo 63 (56,3 %) a dívek 57 (50,9 %).

Graf 4: otázka č.1, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.2: Tvůj věk (111 respondentů)

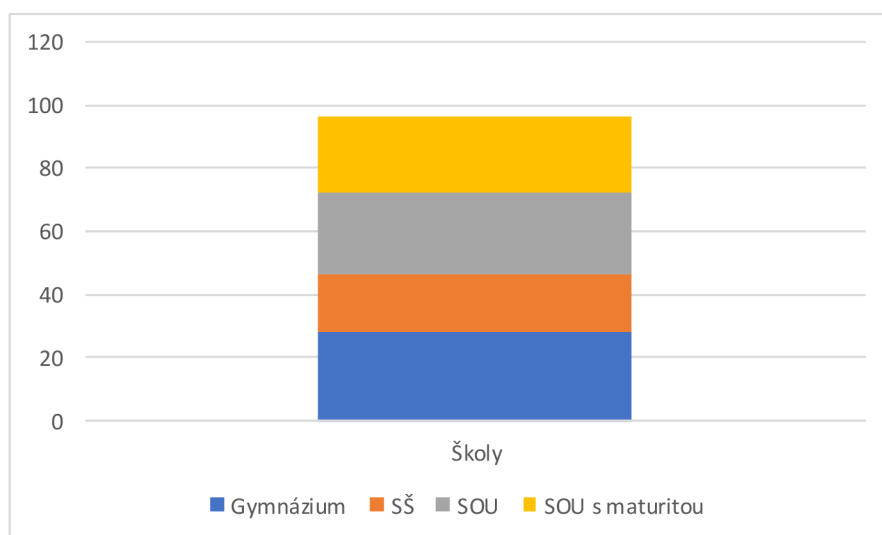
Věk žáků se pohyboval v rozmezí 14-16 let. Žáků ve věku 14 let bylo 36, žáků ve věku 15 let bylo 55, což se dalo předpokládat k výběru ročníku. A 16letých nejmenší počet 27, byli to žáci, kteří měli většinou odklad školní docházky.

Graf 5: otázka č.2, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.3: Jakou školu si vybereš (109 respondentů)

Ze 109 respondentů se jich 28,4 % rozhodlo pro gymnázium, na střední školu se chce hlásit 18,3 % respondentů. Mezi střední školou s výučním listem, kam se hlásí 25,7 % respondentů a střední školou s maturitou to není takový viditelný rozdíl, protože jsem se hlásí 27,5 %.

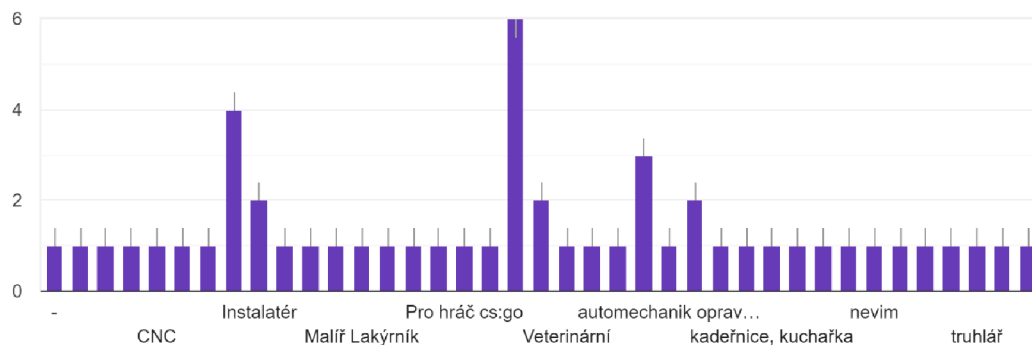
Graf 6: otázka č.3, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.4: Pokud sis vybral/a SOU, jaký obor (52 respondentů)

Pro střední odborné učiliště se rozhodlo 52 respondentů z celkových 112 oslovených. Mezi vybrané obory, které si nejčastěji respondenti vybrali patří: kadeřnice, instalatér, automechanik, obráběč strojů, kuchař a truhlář.

4. Pokud sis vybral/a SOU, jaký obor

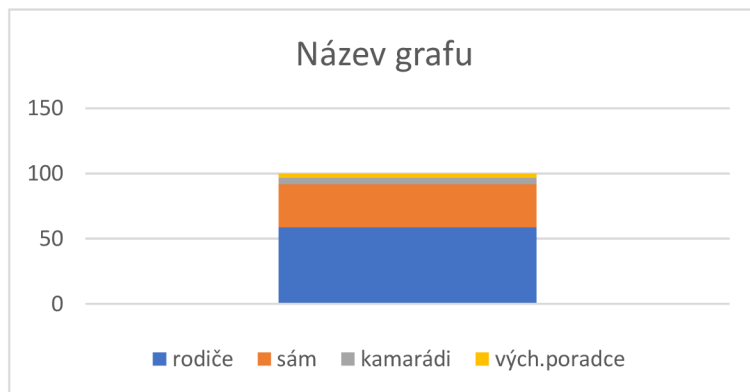
52 odpovědí

Obrázek 5: výběr oboru, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.5: Kdo ti pomáhal s výběrem (111 respondentů)

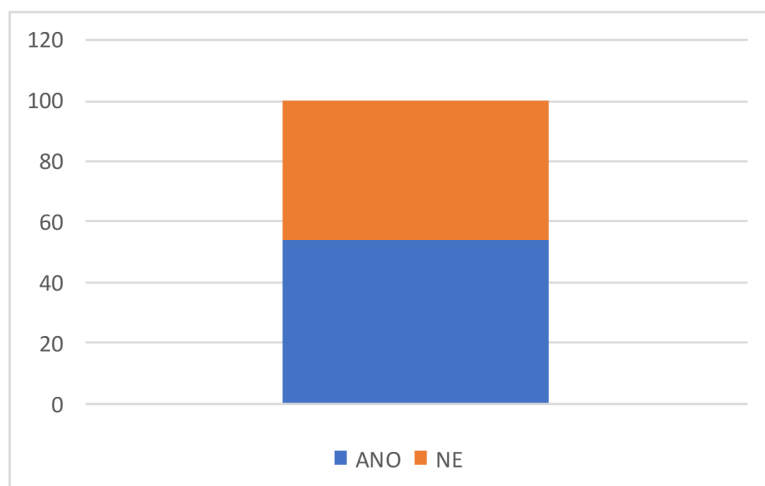
Nejvíce jsou žáci ovlivněni rodiči a jejich radami (56,8 %), ale i vlastní rozhodnutí je zde ve větší míře (33,3 %), vůbec zde není zastoupení rad z řad učitelů. Nikdo s oslovených respondentů se neporadil s učitelem. Dokonce je minimální spolupráce s výchovným poradcem a kamarády.

Graf 7: otázka č.5, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.6: Studoval někdo v rodině na stejné škole, či stejný obor (111 respondentů)

Na tuto otázku odpovědělo 59 (54,1 %) respondentů kladně, takže tento obor navštěvoval i jejich rodinný příslušník se kterým probrali všechny aspekty oboru na který se rozhodli nastoupit. 52 respondentů se rozhodlo dle vlastního uvážení.

Graf 8: otázka č.6, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.7: Čím tě tento obor zaujal (83 respondentů)

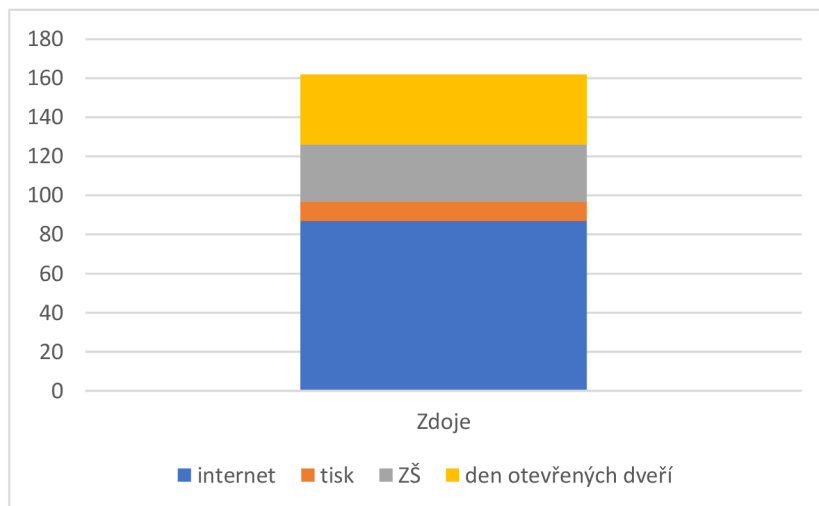
Náhodně bylo vybráno pár odpovědí respondentů:

- Je to velice pěkné řemeslo
- Mám rád práci se dřevem
- Mě zaujal už jen třeba ten obor, protože práci se dřevem jsem měl vždy bavila.
- Řekl jsem si, že by mě to mohlo bavit
- Baví mě to
- Je to obor Fotograf a focením mě hodně baví.
- Všeobecným vzděláním
- Práce s lidmi
- Větší možnost výběru povolání
- Uplatnění v budoucnu.
- Škola se více soustředí na osobní zájem žáků
- Baví mě vše na autech.

Otázka č.8: Kde jsi získal/a informace o škole (110 respondentů)

Nevíce informací získali respondenti z webových stránek celkem 87 (79,1 %), kde byli obeznámeni s chodem školy, výukovým plánem a vyučovacími jednotkami. Dnů otevřených dveří využilo 36 (32,7 %) respondentů. Na základní škole získalo informace 29 (26,4 %) respondentů. Z tisku byli informace minimální pouhých 10 (9,1 %) respondentů

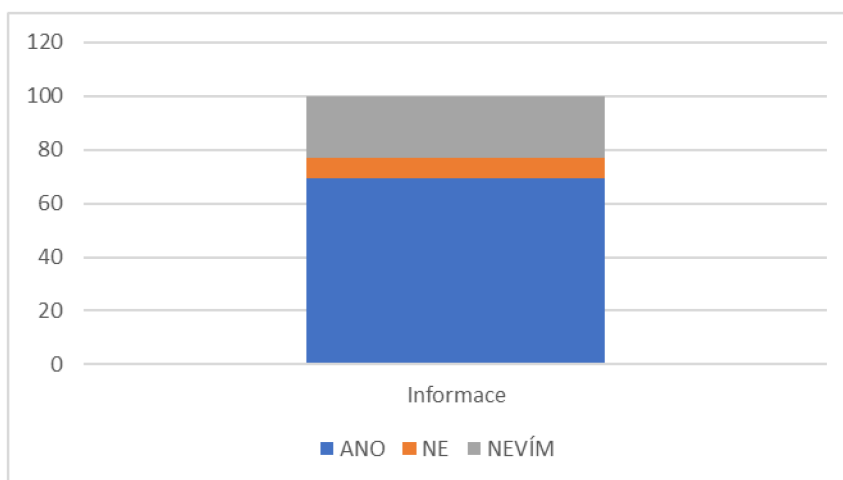

Graf 9: otázka č.8, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.9: Byli informace o škole pro tebe dostačující (112 respondentů)

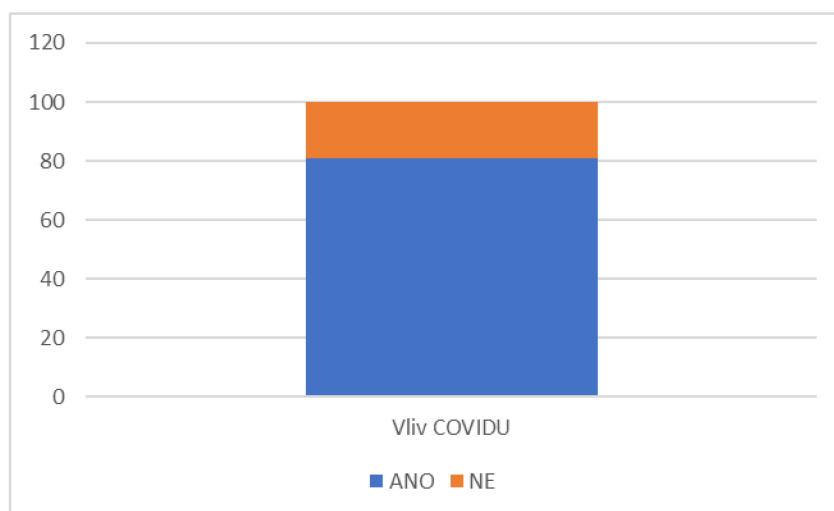
69,6 % respondentů bylo spokojeno s dostatečnou informovaností o škole na kterou se budou hlásit, 23,2 % si není jisto, jestli jim tyto informace stačí a jsou dostačující. Nadpoloviční většina respondentů uvádí, že jsou spokojení a poskytnuté informace jsou dostačující, avšak čerpají pouze z webových stránek.

Graf 10: otázka č.9, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.10: Byl/a jsi při výběru školy ovlivněn/a COVIDOVOU situací (111 respondentů)

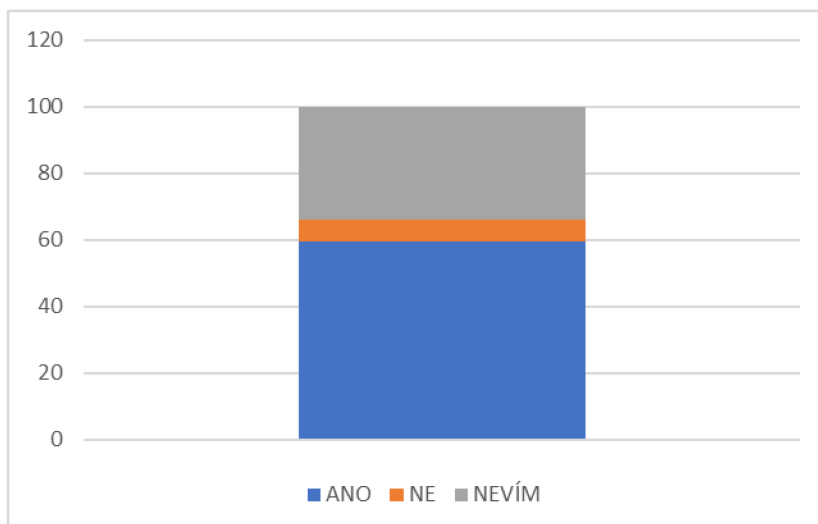
Čekala jsem, že COVIDOVÁ situace bude mít při jejich rozhodování velký vliv, ale většina respondentů 81,1 %, nebyla nijak ovlivněna při svém rozhodování touto situací, která trvá už delší dobu.

Graf 11: otázka č.10, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.11: Plánuješ u tohoto oboru setrvat i po dokončení (109 respondentů)

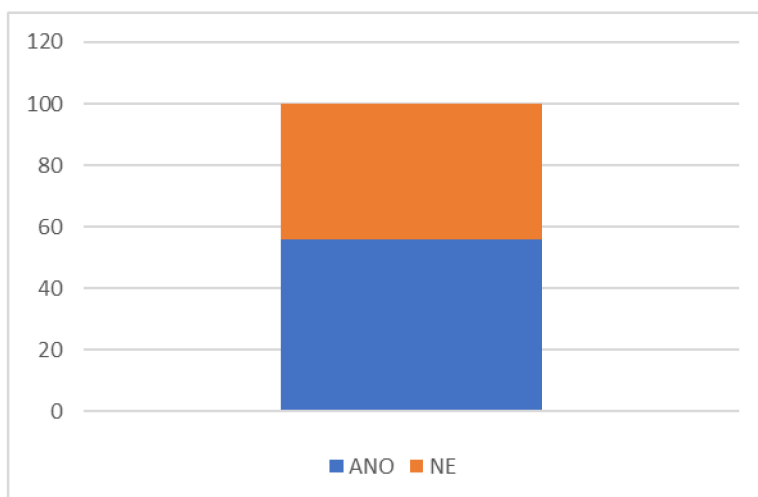
Více jak 59 % respondentů, chce v oboru setrvat i po vyučení a věnovat se mu. Pokud by si nebyli úplně svým rozhodnutím jisti, určitě by se tomuto oboru nechtěli věnovat. Jen 33 % respondentů neví a rozhodnou se během studia, zda setrvají nebo se dají jiným směrem. Mohou pokračovat v nástavbovém studiu.

Graf 12: otázka č.11, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.12: Budeš studovat v místě bydliště (109 respondentů)

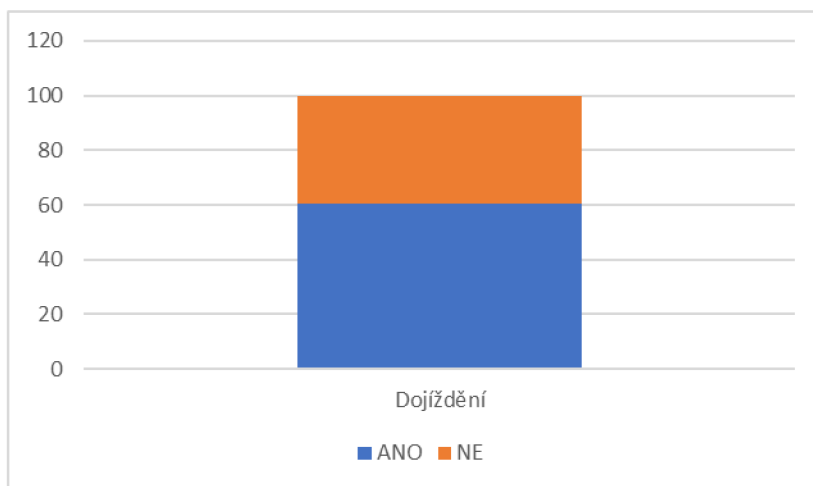
Více jak polovina respondentů je rozhodnuta studovat v místě bydliště. Je to pro ně pohodlnější, jednodušší z důvodu domácího prostředí. Je to pro ně přijatelnější.

Graf 13: otázka č.12, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.13: Budeš do školy dojíždět (111 respondentů)

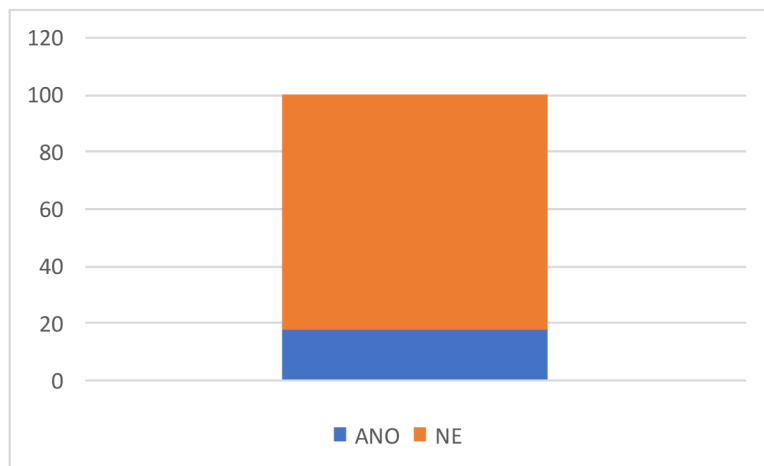
Do školy bude dojíždět autobusem, tramvají nebo na kole 60,4 % respondentů. Respondentům nevadí dojíždění do školy, upřednostňují domácí zázemí.

Graf 14: otázka č.13, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.14: Budeš na internátě (109 respondentů)

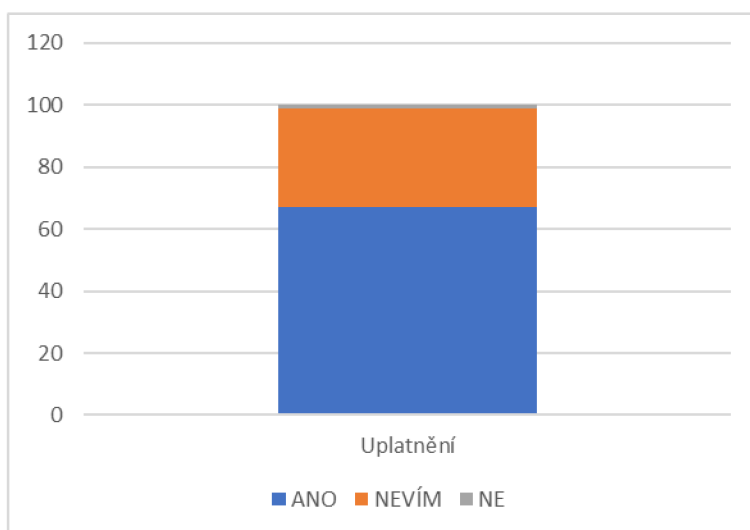
Více jak 82 % respondentů nechce být na internátě, pouhých 18 % respondentů, bude v rámci studia využívat ubytování na internátě. Většinou jsou to studenti, kteří nebydlí v blízkosti školy a dojíždění by pro ně bylo zdlouhavé a náročné.

Graf 15: otázka č.14, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.15: Najdeš v oboru uplatnění (109 respondentů)

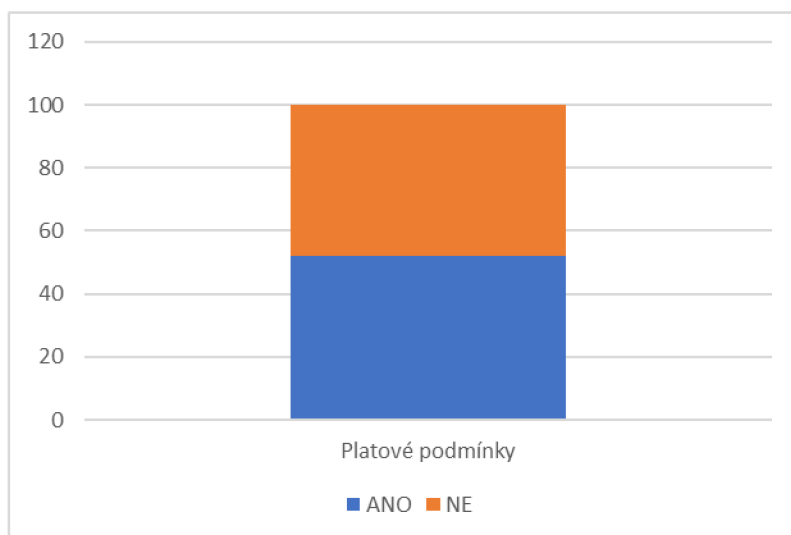
67 % respondentů si zjistilo uplatnění ve svém oboru po ukončení studia a 32,1 % neví.

Graf 16: otázka č.15, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.16: jistil/a sis platové podmínky u tohoto oboru (pokud jdeš na SOU), (79 respondentů)

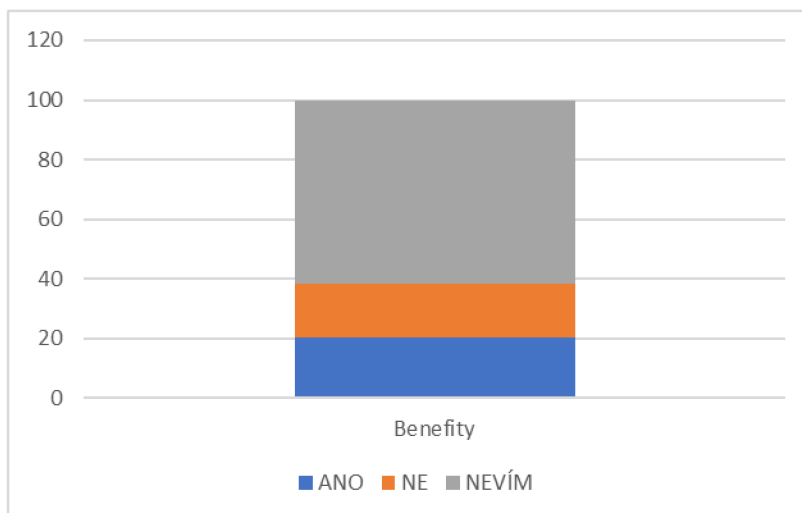
Pouhých 51,9 % respondentů si zjišťovalo platové podmínky při nástupu do budoucího povolání (oboru) ve kterém bude vyučen. Zbytek respondentů tuto otázku platového ohodnocení zatím neřeší.

Graf 17: otázka č.16, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.17: Nabízela škola v rámci studia nějaké benefity (112 respondentů)

Pouhých 20,5 % respondentů napsalo, že škola nabízí benefity v rámci studia, 61,6 respondentů neví a ani si nic nezjišťovali. Některé školy málo na své benefity v rámci určitých oborů moc neinformují.

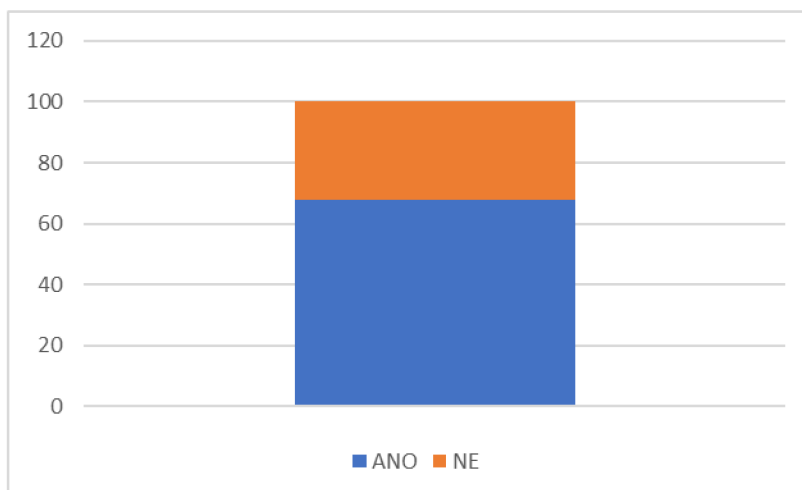
Graf 18: otázka č.17, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.18: Pokud ano, jaké (29 respondentů)

- Benefity, které školy nabízely:
- Svářečský průkaz
- Peníze za vykonanou praxi
- Notebook
- Řidičský průkaz

Otázka č.19: Znáš se s někým, kdo na této škole studoval či studuje (112 respondentů)

Více jak polovina respondentů se s někým zná, kdo tuto školu navštěvuje nebo navštěvoval. Takže jsou informováni o škole dostatečně z přímého zdroje a jsou obeznámeni s jejím fungováním. Vědí dostatek informací o škole, na kterou nastupují.

Graf 19: otázka č.19, zdroj: vlastní tvorba

Otázka č.20: Proč bys doporučil/a tuto školu/obor ostatním (72 respondentů)

Odpovědi dotazovaných respondentů:

- Je v Olomouci, nemusíte dojíždět.
- Škola je hezká a je po rekonstrukci.
- Moderní výuka.
- Působí na mě dobrým dojmem narozdíl od jiné školy.
- Je nejlepší v Olomouci.
- Já nevím.
- Protože je tam super prostředí, předměty a od prvního ročníku praxe.
- Budoucnost a trvalé zaměstnání.
- Škola je velmi dobře vybavená a obor je zajímavý.
- Dobrá společnost.
- Nevím, je to spíš pro ty, co baví stříhat vlasy.
- Škola je pěkná a učitele vstřícní, obor, protože je málo toho a velký plat.
- Je to super a dobrý učitelé tady jsou.
- Protože na světě je málo takových ručních řemesel, a navíc se za to dá hodně vydělat, když se to naučíš a v dnešní době je těžké najít dobrého truhláře.
- Škola je super.
- Škola je pěkná, čistá a učitelé jsou milý.

- Obor má uplatnění.
- Škola je blízko a je dobrá a obor je sice těžký ale i zábavný.
- Za mě je školy velice sympatická a příjemná.
- Vlastně se naučíte od všeho něco, ale nemá to smysl bez vysoké školy.
- je dobré pro všeobecný rozhled a přípravu na vysokou školu.
- Líbí se mi.
- Je velmi dobrá.

2.3. VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU

Při dotazníkovém šetření bylo zjištěno, že při svém výběru budoucí školy jsou žáci ovlivněni svými rodiči a svým vlastním rozhodnutím. Ze strany školy a výchovných poradců je vliv velmi malý.

Nejvíce informací týkající se škol bylo získáno z webových stránek, kde jsou obeznámeni se všemi předměty, učiteli i praxí, kterou budou vykonávat v rámci studia. Informovanost ze strany základních škol byla nedostatečná (20 %) a dny otevřených dveří byli ovlivněni situací COVID, takže byli navštěvováni minimálně.

Více jak 50 % dotazovaných se zná osobně s lidmi ze škol na které se chystají a ve stejném oboru či na stejné škole studoval někdo s rodiny. Škola je zaujala svým uplatněním v budoucnu, že se soustředí na osobní zájem žáků, moderní výukou...

Velkým pozitivem je, že větší část žáků chce u vybraného oboru setrvat i po ukončení, zjišťovali si platové podmínky u daných oborů. Také většina dotazovaných je rozhodnuta studovat v místě bydliště nebo dojíždět. Jen čtvrtina z nich bude ubytována na internátě.

Některé školy nabízeli v rámci studia benefity jako jsou notebooky, řidičský nebo svářečský průkaz, kapesné za vykonanou praxi, ale jen malý počet respondentů (20 %) se informovalo.

Respondenti, kteří doporučují daný obor druhým poukazují na klady, které škola i praxe u daného oboru nabízí.

2.4. NÁVRHY NA ZKVALITNĚNÍ SPOLUPRÁCE

Z hlediska základních škol by bylo dobré se více zaměřit na spolupráci se středními školami. Jak na větší propagaci učebních oborů, tak i na seznámení žáků s možnostmi dalšího studia v rámci jejich učebních výsledků. Střední školy by mohly v rámci spolupráce do škol posílat své žáky, aby seznamovaly žáky ze ZŠ s jejich obory a mohli ukázat co je zaujalo na oborech, které si vybrali.

Firmy by za spolupráci se základními školami mohly nabízet exkurze do provozoven za účelem seznámení s určitými obory.

Nebo nechat žáky středních škol, aby v rámci svého oboru vypracovaly pracovní listy, které by potom byly použity na základních školách jako pomůcka např. v pracovních činnostech (dílny, kuchyňky...).

Také firmy, které nabízejí spolupráci školám by se mohly více prezentovat ve spolupráci se školami, nemusí to být pouze spolupráce v rámci praxe, ale je možnost ukazovat svou práci přes své zaměstnance, kteří by se mohli zapojovat jako „konzultanti“ ve školách. Ve svém oboru mají někteří několikaletou praxi a mohou žákům vysvětlit a odpovědět na otázky, které se týkají jejich oborů. Nerozumí odborným slovům a zaměstnanec to žákům vysvětlí srozumitelněji. Formou seminářů, které vedou externí odborníci v oboru.

Pro firmy, které spolupracují ze středními školami a poskytují žákům praxi je velkým pozitivem, že si mohou zapracovat své budoucí zaměstnance. A i pro firmy je lepší nabídnout pracovní místo žákovi o kterém mají informace o jeho pracovní morálce než vzít někoho neznámého, kterému musí věnovat delší čas v rámci zaučení.

Vzájemná spolupráce přinese pro žáky větší množství informací a tím více zájmu o učební obory u žáků základních škol. Příkladem může být Škodovka Mladá Boleslav, která již tuto alternativu využívá a vychovává si své budoucí zaměstnance.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce je zhodnocení informovanosti žáků o učebních oborech a aspektech, kterými jsou žáci ovlivňováni při výběru dalšího studia po základní škole.

V teoretické části jsem se zaměřila na hlavní představitele v oblasti motivace, dále jsou zde uvedeny analýzy.

Jako poslední v teoretické části jsem se zabírala možnostmi spolupráce firem a škol a také na propagaci učebních oborů, kritéria, kterými jsou žáci ovlivněni při výběru učebního oboru.

V praktické části jsem se soustředila na aspekty, které žáky ovlivní při výběru školy. Zde jsem zpracovala vyhodnocení dotazníkového šetření, návrhy na zkvalitnění spolupráce mezi školami a firmami.

Žáka musí obor, který si vybral bavit, pokud to tak není, snaha o úspěch, uplatnění nebude fungovat. Velkým motivátorem pro většinu žáků (respondentů) je uplatnění na trhu práce a výška finančního ohodnocení.

Spolupráce středních škola a firem je pro žáky nedílnou součástí motivace jako je nabídka možnosti pracovního místa po vyučení.

V České republice máme již kraje, které jdou již v této problematice správným směrem, ale stále zde zůstává větší procento krajů, které ve spolupráci zaostávají.

Cíle v bakalářské práci bylo dosaženo, jen pro mě bylo zklamáním, jak málo jsou žáci základních škol obeznámeni s učebními obory. Spolupráce s výchovnými poradci a učiteli není žádná, což není ze strany pedagogů dobrou vizitkou. Z hlediska delšího časového horizontu je vidina dobrých řemeslníků neuspokojivá.

„Cílem vzdělání a moudrosti je, aby člověk viděl před sebou jasnou cestu života, po ní opatrně vykračoval, pamatoval na minulost, znal přítomnost a předvídal budoucnost.“

Jan Amos Komenský

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ČAPEK, Robert. *Moderní didaktika: lexikon výukových a hodnoticích metod*. Praha: Grada, 2015. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-3450-7.

HOMOLA, Miloslav. *Motivace lidského chování*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1972. Knižnice psychologické literatury. ISBN 978-80-271-0079-8.

HRABAL, Vladimír, František MAN a Isabella PAVELKOVÁ. *Psychologické otázky motivace ve škole*. 2. upr. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989. 232 s. ISBN 8004234879.

KAPOUNOVÁ, Jana a Pavel KAPOUN. *Bakalářská a diplomová práce: od zadání po obhajobu*. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0079-8.

LOKŠOVÁ, Irena a Jozef LOKŠA. *Pozornost, motivace, relaxace a tvořivost dětí ve škole*. Praha: Portál, 1999. Pedagogická praxe. ISBN 80-717-8205-X.

MADSEN, K. B. *Moderní teorie motivace*. Praha: Academia, 1979. ISBN 21-090-72.

PAVELKOVÁ, Isabella. *Motivace žáků k učení: perspektivy orientace žáků a časový faktor v žákovské motivaci*. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2002. ISBN 80-729-0092-7.

PLHÁKOVÁ, Alena. *Učebnice obecné psychologie*. Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1086-6.

HLAĎO, Petr. *Příručka k volbě povolání aneb Co by měl znát výchovný poradce na základní škole*. 1. vyd. Jihlava: Vysočina Education, 2014, 68 s. ISBN 978-80-904994-2-3.

VALIŠOVÁ, A. KASÍKOVÁ, H., A KOLEKTIV. *Pedagogika pro učitele*. 1 Vyd. Praha, Grada, 2007, 402 s. ISBN 978-80-247-1734-0.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

BUREŠ, Pavel. *Hodnocení žáků na středním odborném učilišti* [online]. Brno, 2019 [cit. 2021-04-12]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/jp9ue/>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Ivana MÁROVÁ.

BURIANOVÁ, Hana. *Motivace žáků ke studiu budoucího povolání v oboru kosmetika* [online]. Brno, 2020 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/b9obk/>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Pavel PECINA.

VESELKA, Antonín. *Faktory ovlivňující volbu oboru vzdělávání na středních školách* [online]. Brno, 2019 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/dtc2p/>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Kateřina ŠMEJKALOVÁ.

MORÁVKOVÁ, Nikola. *Motivace žáků středních odborných učilišť ke studiu* [online]. Ústí nad Labem, 2019 [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/s0tzks/>. Bakalářská práce. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Mgr. David Karel, Ph.D.

DEBRECÍNI, Nikola. *Motivace žáků středních odborných škol k učení* [online]. Brno, 2020 [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/5myxww/>. Bakalářská práce. Mendelova univerzita v Brně, Institut celoživotního vzdělávání. Vedoucí práce Mgr. Martin Pírko.

[online]. Dostupné z: Reflex. Na kvalitní řemeslníky se čeká i rok. Chybí tisíce řemeslníků a obory zejí prázdnotou, i když mzdy jsou vysoké. [online]. 2018 [cit. 2019-01-29]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/90215/na-kvalitni-remeslniky-se-ceka-i-rokchybi-tisice-remeslniku-a-obory-zeji-prazdnotou-i-kdyz-mzdy-jsou-vysoke.html> Infoabsolvent.cz. Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce. [online]. 2007 [cit. 2019-01-29]. Dostupné z: www.infoabsolvent.cz

Zivotbezhranic.cz - Jak žít život bez omezení a hranic... Podle svých vlastních termínů, pravidel a přání »Život bez hranic [online]. Dostupné z: https://www.zivotbezhranic.cz/wpcontent/uploads/2015/02/maslowova_pyramida_potreb-1024x929.png

Spolupráce firem a škol. *Průvodce* [online]. Copyright © [cit. 23.02.2022]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/spoluprace-firem-a-skol>

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1: Maslowova pyramida potřeb pětiúrovňová, zdroj: vlastní tvorba.....</i>	11
<i>Obrázek 2: Maslowova pyramida potřeb osmiúrovňová, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	12
<i>Obrázek 3: Primární potřeba, zdroj: MADSEN, K. B. Moderní teorie motivace. Praha: Academia, 1979. ISBN 21-090-72. ....</i>	14
<i>Obrázek 4: Vykostění kotlety, zdroj: ceskyfarmarskytrh.cz .....</i>	24
<i>Obrázek 5: výběr oboru, zdroj: vlastní tvorba.....</i>	30

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1: Střední vzdělání, ...</i>	15
<i>Graf 2: Počet absolventů v učebních oborech, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	16
<i>Graf 3: Počet učebních oborů v roce 2021, zdroj: vlastní tvorba.....</i>	17
<i>Graf 4: otázka č.1, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	28
<i>Graf 5: otázka č.2, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	29
<i>Graf 6: otázka č.3, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	29
<i>Graf 7: otázka č.5, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	31
<i>Graf 8: otázka č.6, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	31
<i>Graf 9: otázka č.8, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	33
<i>Graf 10: otázka č.9, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	33
<i>Graf 11: otázka č.10, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	34
<i>Graf 12: otázka č.11, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	35
<i>Graf 13: otázka č.12, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	35
<i>Graf 14: otázka č.13, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	36
<i>Graf 15: otázka č.14, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	37
<i>Graf 16: otázka č.15, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	37
<i>Graf 17: otázka č.16, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	38
<i>Graf 18: otázka č.17, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	39
<i>Graf 19: otázka č.19, zdroj: vlastní tvorba .....</i>	40

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1: SWOT analýza učebních oborů, zdroj: vlastní tvorba.....</i>	<i>18</i>
<i>Tabulka 2: Moravskoslezský kraj, zdroj: https://www.mpsv.cz/spoluprace-firem-a-skol, 19.1.2022 .....</i>	<i>20</i>
<i>Tabulka 3: Ústecký kraj, zdroj: https://www.mpsv.cz/spoluprace-firem-a-skol, 19.1.2022.....</i>	<i>21</i>
<i>Tabulka 4: Zlínský kraj, zdroj: https://www.mpsv.cz/spoluprace-firem-a-skol, 19.1.2022.....</i>	<i>22</i>
<i>Tabulka 5: Středočeský kraj, zdroj: https://www.mpsv.cz/spoluprace-firem-a-skol, 19.1.2022.....</i>	<i>23</i>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: pracovní list

Hrazdička pro miminko

Kdo může vyrobit?

Dívky a chlapci od 8. a 9.ročníku +
pedagogický dozor

Za jak dlouho se to stihne?

Cca 4 hodin

Kdo zpracoval námět a výrobek doporučuje:

Barbora Večeřová UPVOV

Co se žáci naučí?

Očekávané výstupy učení:

Žák umí popsat a vysvětlit postup pro výrobu hrazdičky.

Konkrétní dovednosti:

Řezání, vrtání, šmirglování, měření

Jaký materiál a pomůcky potřebujeme?

Pracovní prostory:

- školní dílna

Materiál:

-desky dřevěné 4 ks, provaz 2 m, dřevěná tyč středová
60 cm, návod, tyčky

malé 4 ks

Pomůcky:

-metr, pilka, vrtačka, pila na dřevo vyřezávací průměr 30
mm, šmirgl

papír jemný, vrták č.7, vrták č.3

Pracovní postup

1. Nařežeme si desky 4 ks
2. Vyvrtáme si díry na středovou tyč + dírky na provaz
3. Naměříme si středovou tyč + vyvrtáme dírky na úchytné tyčky
4. Nařežeme si 4 kusy dřevěných tyček 3 cm na uchycení středové tyče
5. Protáhneme si provaz dírkami v deskách
6. Desky nasadíme na středovou tyč a uchytíme tyčkami
7. Hračky na zavěšení můžeme použít buď přímo na závěsné tyči nebo můžeme použít i ušité na patent

Metodické poznámky

1. Nachystáme si všechno, co k výrobě potřebujeme
2. Na dřevěných prknech si vyznačíme přímkou dle rozměrů a uřežeme
3. Na prknech si vyznačíme střed cca 10 cm od vrchu a vyřežeme díрку na středovou tyč
4. Vyznačíme si opět střed cca 20 cm od spodu a vyvrtáme díрку na provaz
5. Uřežeme si středovou tyč na délku 60 cm do které jsme vyvrtaly díрку přes které pak upevníme prkna
6. Nařežeme si 4 tyčky na délku 10 cm
7. Provaz si rozstříhneme na 2 kusy, každý 1 m
8. Všechny dřevěné části řádně ošmirglujeme, aby vše bylo hladké a bez hran
9. Do 2 prken navlékneme provaz a zauzlujeme v délce, aby obě prkna naproti sobě seděla rovně na zemi
10. P té navlečeme prkna na středovou tyč a zajistíme tyčkami z každé strany do předem vyvrtaných děr
11. Pokud někdo chce může si prkna barevně natřít dle své fantazie, jen to musí být barvy na dřevo
12. Pak už je na fantazii každého žáka co zavěsí na středovou tyč za hračky (i když je možnost, pokud je žák šikovný může tyto hračky vyrobit sám)

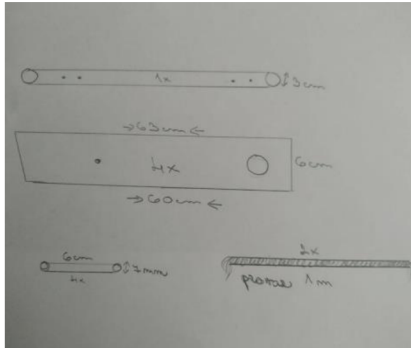
Použité zdroje a další inspirace

Zdroje: můj vlastní nápad + obrázek s pinterestu

FOTO NÁVOD:

1.nákres

7.

Příloha 2:

Dotazník pro žáky 9.ročník

Dobrý den, jmenuji se Barbora Večeřová a 3.rokem studuji na Pedagogické fakultě v Olomouci. V rámci své bakalářské práce Vás, chci požádat o vyplnění anonymního dotazníku, který se zaměřuje na faktory ovlivňující výběr dalšího studia. Děkuji za Váš čas, který jste věnovali tomuto dotazníku.

1. Jsi...

- dívka
- chlapec

2. Tvůj věk...

- 14
- 15
- 16

3. Jakou školu si vybereš

Gymnázium

Střední škola

Střední odborné učiliště

Střední odborná škola s maturitou

4. Pokud sis vybral/a SOU, jaký obor

5. Kdo ti pomáhal s výběrem

- rodiče
- kamarádi
- učitelé
- výchovný poradce
- sám

6. Studoval někdo v rodině na stejné škole, či stejný obor

- ano

- ne

7. Čím tě tento obor, škola zaujal/a

8. Kde jsi získal/a informace o škole

- internet
- tisk
- ZŠ
- Den otevřených dveří

9. Byli informace o škole pro tebe dostačující

- ano
- ne
- nevím

10. Byl/a jsi při výběru školy ovlivněn COVIDOVOU situací

- ano
- ne

11. Plánuješ u tohoto oboru setrvat i po dokončení

- ano
- ne
- nevím

12. Budeš studovat v místě bydliště

- ano
- ne

13. Budeš do školy dojíždět

- ano
- ne

14. Budeš na internátě

- ano
- ne

15. Najdeš v oboru uplatnění

- ano
- ne
- nevím

16. Zjistil/a sis platové podmínky u tohoto oboru (pokud jdeš na SOU)

- ano
- ne

17. Nabízela škola v rámci studia nějaké benefity

- ano
- ne
- nevím

18. Pokud ano, jaké

19. Znáš se s někým, kdo na této škole studoval či studuje

- ano
- ne

20. Proč bys doporučil/a tento obor/ školu i ostatním

